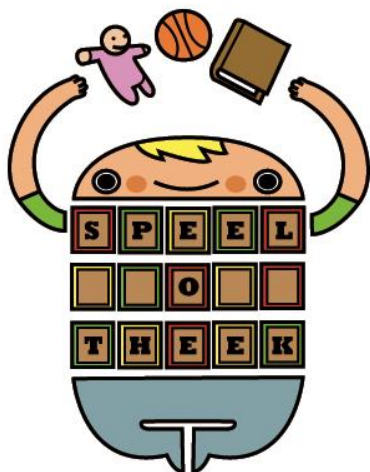

Jaarverslag stichting De Katrol

Stichting De Katrol

Brede Hilledijk 86

3072 KK Rotterdam

www.dekatrol.nl

Inhoud

Voorwoord	2
1. De Katrol: samen maken wij het verschil.....	3
werkwijze.....	4
Speel-o-theek Leuk Leren 010	5
2. Resultaten 2014.....	6
Conclusies uit eerder onderzoek	6
3. Charlois.....	7
4. Feijenoord	8
Gezinsondersteuning	9
Resultaten	9
Doorverwijzingen.....	9
Enkele reacties:	10
5. En verder	10
RET Aardig Onderweg Award.....	10
Wetenschappelijk onderzoek	11
www.leukleren010.nl	11
Enkele reacties van onze studenten:	12
Opening Speel-o-theek Leuk Leren 010.....	12
7. Begroting en realisatie 2014	14
8. Toelichting realisatie	15

Voorwoord

Met veel genoegen bieden wij u de jaarstukken van De Katrol over het jaar 2014 aan. Een jaar dat meer dan veelbelovend was voor ons, meer dan wij hadden durven dromen.

Het was een jaar waarin wij heel hard hebben moeten werken om de hier gepresenteerde resultaten te bereiken. Gelukkig deden wij dat als bestuur en team niet alleen. Wij hebben dankbaar gebruik gemaakt van de tomeloze inzet van onze enthousiaste HBO studenten (waarmee ons team jaarlijks de samenwerking aangaat om maximaal rendement te halen uit de kinderen en de ouders waarmee wij werken). Zo kon ons kleine team, van vier vrouw sterk, samen met 65 studenten, 130 gezinnen een half jaar lang intensieve leerondersteuning aan huis aan bieden! En de resultaten van dit jaar liegen er niet om: 138 gezinnen! En 249 kinderen bereikt met de leerondersteuning aan huis! Dat is dus 80 % bovenop het gevraagde resultaat die wij moesten leveren in het kader van prestatieafspraken. U begrijpt wel, dat wij daar bijzonder trots op zijn.

Trots zijn wij natuurlijk op de inzet van ons team ten opzichte van de gelopen race voor de RET Aardig Onderweg Award. Wij hebben een winnaar in huis! En wat voor één, onze Flori won dé Publieksprijs RET Aardig Onderweg Award voor onze Speel-o-theek Leuk Leren 010. Dankzij haar jarenlange inzet om leuk en uitdagend spel materiaal aan onze deelnemers aan te bieden hebben wij dit jaar eindelijk de volgende stap kunnen maken: een laagdrempelige Speel-o-theek voor de buurt waarmee wij ook burgerbetrokkenheid stimuleren. Het Rotterdamse publiek sprak hiermee haar waardering uit voor De Katrol. Het was een onvergetelijke avond daar in het Nieuwe Luxor tijdens de Award show. Reeds op 10 oktober 2014 hebben wij de officiële openingshandeling meegemaakt door de heer Pedro Peters, directeur RET.

Trots zijn wij ook op de verschillende fondsen, zoals het Oranje Fonds waarmee wij extra personele ruimte hebben kunnen scheppen om de Speel-o-theek de droomstart te kunnen geven die zij verdient. Maar ook het Rotterdamse Sint Laurens Fonds en Fonds DBL, die ons jarenlang trouw steunen om onze inzet naar onze ouders en kinderen waar te kunnen maken. En Porticus, die het mogelijk maakte om te investeren in de teamleden met de deskundigheidsbevordering en het eerste echte teamuitje voor haar rekening nam.

De samenwerking met de beide Rotterdamse hogescholen is geïntensiveerd. Er is bovendien een start gemaakt met het lang verwachte wetenschappelijke onderzoek uitgevoerd door beide hogescholen. Een begin is gemaakt met de eerste metingen van zowel de controle- als experimentele groep. De resultaten naar de lange termijn effecten van ons programma laten nog even op zich wachten (2017) maar het begin is er.

En dan moeten wij niet de 30 Rotterdamse basisscholen vergeten, die hun leerlingen aan onze zorg toevertrouwen. En de vele ouders die onze studenten zo gastvrij ontvangen en een samenwerking aangaan met student en teamleden om het leren van de kinderen centraal te stellen. Samen maken wij het verschil, omdat talentontwikkeling dicht bij huis moet gebeuren en onze stad sterke schouders nodig heeft.

Onze samenwerking met DOCK is ook weer naar tevredenheid voortgezet, waarbij wij als onderaannemer een grote klus in Charlois klaren. Tevreden kunnen wij ook zijn in het vertrouwen van het gebied Feijenoord, die ons wederom heeft ingehuurd om leerprestaties te helpen verbeteren.

Wij wensen u veel leesplezier toe en staan open voor uw suggesties of opmerkingen.

Lionel B. Martijn MSUS
Voorzitter

1. De Katrol: **samen maken wij het verschil**

Onze organisatie is vernoemd naar het vernuftige werktuig uit de haven, waarmee er met een kleine inspanning een grotere last opgeheven kan worden. Dit staat ook symbool voor de inspanning die stichting De Katrol levert in het Rotterdamse. Namelijk door middel van de leer- en gezinsondersteuning aan huis kansen voor kinderen vergroten. De Katrol investeert in een goede start van de schoolloopbaan, voor kinderen uit groep 3 en 4 en hun ouders, broertjes en zusjes. Wij zetten ons in voor gezinnen waarbij het leren thuis en de onderwijsgerichtheid van ouders minder vanzelfsprekend is en het leren dus niet de plek krijgt die het zou verdienen. Door de inzet van een rolmodel (de hbo-student) proberen wij deze kloof te dichten door de kinderen en hun ouders op een positieve manier te stimuleren en een steuntje in de rug te bieden. De Katrol coördineert en verbindt drie leerprocessen; die van het kind, die van de ouder(s) en die van de student(en) die de leer- en gezinsondersteuning biedt (zie ook 'werkwijze'). Zo snijdt ons mes aan vele kanten. In 2009 ontvingen wij de L(eer)factor, een prijs rond innovatie en kennisdeling van de jubilerende Onderwijsraad.

Ontstaan

Onze stichting is in 2007 opgericht naar Belgisch voorbeeld en heeft haar wortels in de armoedebestrijding en op het grensvlak van onderwijs en welzijn. Het inzicht dat onderwijs de weg uit armoede is en dit opwaartse maatschappelijke stijging mogelijk maakt is de basis van het gedachtengoed van De Katrol. Preventief, want voorkomen is beter dan genezen. En beginnen daar waar het gaat schuren -groep 3 en 4 van de basisschool- en op dé plek die er toe doet, thuis. Ons aanbod bleek al snel een welkome en waardevolle aanvulling te zijn op de speerpunten van het Rotterdamse (onderwijs)beleid op het vlak van armoedebestrijding, talentontwikkeling, (vroeg) signalering, ouderbetrokkenheid en het preventief voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Doelen

Wij willen sociaal kwetsbare kinderen kansrijker maken door het leren in de thuisomgeving centraal te stellen. Dit realiseren wij door een brug te slaan tussen onderwijs (leerondersteuning) en welzijn (opvoed- en gezinsondersteuning). Onze missie is om de kansen van deze kinderen te vergroten door te investeren in hun educatieve ontwikkeling in de thuissituatie. Waarbij het leren thuis een plek krijgt, het leerplezier door middel van positieve stimulatie bewaakt wordt en de ouderbetrokkenheid vergroot wordt. Want ieder kind heeft recht op gelijke onderwijskansen!

De Katrol wil:

- kansen vergroten van kinderen die opgroeien in een achterstandssituatie;
- leerondersteuning aan huis aanbieden;
- een leercultuur in de thuissituatie bevorderen;
- de zelfredzaamheid van de ouders vergroten.

Nevendoel van De Katrol is om studenten kennis te laten nemen van de dagelijkse praktijk van gezinnen in achterstandssituaties. De Katrol levert jaarlijks een aanzienlijk aantal, inhoudelijk goede stageplaatsen, waar studenten van de Hogeschool Rotterdam en InHolland gebruik van maken. De begeleiding vanuit De Katrol is gedurende hun stage intensief.

Doelgroep

Onder achterstandssituaties verstaan wij onder andere kinderen uit gezinnen met laaggeschoolde ouders, alleenstaande ouders, geen Nederlands sprekende ouders en gezinnen die leven van een minimuminkomen. De Katrol zet zich dus in ten behoeve van een sociaal kwetsbare doelgroep die overeenkomsten vertoont met de risicogroepen van het voortijdig schoolverlaten en een lage sociaal economische status hebben. De gezinnen die wij bereiken staan bekend als een moeilijk te bereiken groep.

Werkwijze

De Katrol richt zich op kinderen die in groep 3 en 4 zitten van de basisschool. Twee keer per week, gedurende zes maanden, geven hbo-studenten van verschillende sociale studies hulp in lezen en rekenen. Broertjes en zusjes van de kinderen kunnen ook aanschuiven tijdens de ondersteuning. De student organiseert rustmomenten en structuur in de naschoolse tijd en bespreekt ook het belang daarvan met de ouders. Zo ondersteunt een student ouders bij het leren van hun kinderen en wordt een leercultuur thuis ontwikkeld. In de praktijk nemen ook vaak andere kinderen uit het gezin deel aan de leerondersteuning. Daardoor is het bereik groter dan het individuele kind

Tijdens de leerondersteuning begeleidt een zogenoemde ankerfiguur, sociaal werker in dienst van De Katrol, de student en houdt de vinger aan de pols bij de ouders. Als de ouders er voor openstaan, zal de ankerfiguur het gezin verder helpen door het bieden van praktische ondersteuning, een gesprek of een eventuele warme overdracht aan de reguliere hulpverlening. De ondersteuning heeft als doel om door middel van onderwijs en opvoed- en sociale ondersteuning kansen te vergroten voor kinderen en hun ouders uit sociaal kwetsbare gezinnen. Wat wij doen is er zijn op het goede moment en door het verrichten een kleine inspanning ondersteuning op maat te leveren. Waardoor er weer wat 'wind in de zeilen komt' en ouders en kind kansrijker en zelfredzamer hun (onderwijs)loopbaan kunnen vervolgen. De leer- en gezinsondersteuning is er niet op gericht om zaken over te nemen van de ouders of van het kind, maar juist om hen weer in staat te stellen zelf de verantwoordelijkheid voor de leercultuur thuis op zich te nemen.

De Katrol onderhoudt contacten met de participerende scholen binnen de deelgemeente. Hun intern begeleiders, schoolmaatschappelijk werkers of ouderconsulenten leggen het eerste contact met de ouders van hun school, en zij kunnen onze ankerfiguren inschakelen en leerlingen uit groep 3 en 4 aanmelden voor deelname aan De Katrol. Ook 'zelfmelders', de ouders die van andere ouders gehoord hebben van De Katrol, nemen direct contact met ons op om hun kinderen deel te laten nemen. Verder krijgen wij aanmeldingen vanuit het werkveld, de wijkteams of andere organisaties die een beroep op ons doen.

Foto: Katrolstudent tijdens leerondersteuning

Speel-o-theek Leuk Leren 010

Sinds oktober dit jaar zorgen wij ervoor dat kinderen, en hun ouders, op een laagdrempelige manier educatieve spellen en schoolmaterialen kunnen aanbieden, zodat kinderen meer plezier hebben in het leren, hun zelfvertrouwen vergroot wordt, ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd en ouders nauwer betrokken zijn bij het leren van hun kind. Door de jaren heen heeft De Katrol in haar Speel-o-theek veel educatief, didactische en orthopedagogische materialen verzameld die gebruikt worden bij de leerondersteuning. Deze materialen werden vooral door de studenten van De Katrol ingezet tijdens de leerondersteuning thuis. Tegenwoordig kunnen ook ouders die geen ondersteuning ontvangen vanuit De Katrol speel- en leer- en leesmateriaal lenen en thuis gebruiken.

Een Speel-o-theek is een uitleencentrum van spelletjes en educatief materiaal. Je kan het vergelijken met een bibliotheek. Ouders en kinderen kunnen hier leesboekjes, educatieve spelletjes, gezelschapsspellen etc. lenen. Door de Speel-o-theek open te stellen proberen we ouders en kinderen te leren door middel van spel. Ook leren we ouders, kinderen en studenten hoe spelletjes werken, waar voor ze gebruikt kunnen worden en welke ontwikkelingsgebieden het spel stimuleert. Onze ambitie voor de Speel-o-theek is dat dit een laagdrempelige wijkvoorziening wordt waar ouders elkaar ontmoeten, kinderen leren spelen en spelend leren en waar vrijwilligers en ouders uit de wijk zorg dragen voor de Speel-o-theek Leuk Leren 010.

Maatschappelijke relevantie van De Katrol

Onderzoeken wijzen uit dat bij onderwijsachterstand ouderfactoren een rol spelen (e.g. Driessen et al. 2003): onderzoek van Traag et al. (2004) toont bijvoorbeeld de invloed aan van het opleidings-niveau van de ouders, hun maatschappelijke positie, het onderwijsondersteunend klimaat thuis en hun culturele hulpbronnen (bijvoorbeeld museumbezoek) invloed hebben op de leerprestaties en –ontwikkeling van het kind. Het verschil in schoolloopbaan komt niet alleen door de kwaliteit van het primaire onderwijs (of door ‘de genen’ (Plug, 2008)), maar omdat er in gezinnen van laagopgeleide ouders minder ontwikkelingsstimuli aanwezig zijn, vergeleken met gezinnen van hoogopgeleide ouders. De onderwijsontwikkeling van het kind – en de schoolloopbaan – wordt dus deels ook beïnvloed door wat wij de ‘leercultuur’ thuis noemen.

Werkgebied en organisatie

Wij zijn een non-profit organisatie met een ANBI status. Er is een onbezoldigd bestuur. Het team bestaat uit een directeur en drie fulltime ankerfiguren, die jaarlijks samenwerken met 65 enthousiaste studenten uit diverse sociale opleidingen¹ van Hogeschool Rotterdam en InHolland.

De Katrol is actief binnen de gebieden Charlois en Feijenoord. Binnen deze wijken² vertrouwen een dertigtal scholen hun leerlingen toe aan de ondersteuning thuis van De Katrol.

¹ CMV (culturele en maatschappelijke vorming), MWD (maatschappelijk werk en dienstverlening), SPH (sociaal pedagogisch hulpverlener) en pedagogiek.

² **Charlois:** Tarwewijk, Carnisse, Zuidwijk, Oud-Charlois, Wielewaal, Zuidplein, Pendrecht en Heijplaat.

Feijenoord: Feijenoord, Vreewijk, Bloemhof, Hillesluis, Afrikaanderwijk en Kop van Zuid-Entrepot

2. Resultaten

Het afgelopen jaar hebben wij aan **138 gezinnen** leer- en gezinsondersteuning aan huis aangeboden!

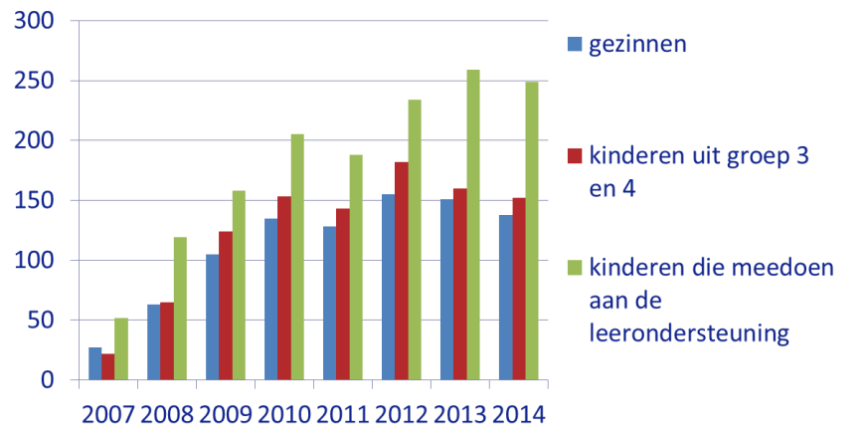
Wij hebben met **252 ouders** samengewerkt om zo het leren thuis een betere plek te geven in het gezin.

23 verschillende basisscholen uit Rotterdam hebben een beroep gedaan op De Katrol om hun leerlingen thuis te ondersteunen.

Deze klus hebben wij weten te klaren dankzij ons enthousiaste team van **133 studenten**, die jaarlijks ons team komen versterken.

Samen hebben wij aan **152 basisschoolleerlingen uit de groepen 3 en 4** leerondersteuning

aan huis kunnen bieden. De terugloop van het aantal leerlingen uit groep 3 en 4 in de afgelopen 3 jaar is een gevolg van verminderde “inkoop” van ondersteuningstrajecten door de overheid. Desondanks hebben wij al die jaren groei weten te realiseren. Want in totaal hebben er **249 kinderen actief meegedaan aan de geboden leerondersteuning**. Dat is een **meer productie van 10 %** op onze inzet voor deelnemers uit de **groepen 3 en 4**. **En een meer productie van 80 % als wij het hebben over de extra deelnemers van de leerondersteuning!** Een resultaat waar wij trots op zijn!

Conclusies uit eerder onderzoek

In 2010 heeft de Hogeschool Rotterdam een kwaliteitsonderzoek³ verricht naar De Katrol Rotterdam, met als vraag wat de resultaten, het bereik en de meerwaarde zijn van De Katrol (Le Sage, 2010). Uit dit onderzoek bleek dat de behoefte van scholen aan de ondersteuning van De Katrol groot was: er was vanuit de scholen meer vraag naar de ondersteuning dan De Katrol kon bemensen. Dat ouders die van burens, familie e.d. van De Katrol hoorden zich uit zichzelf aanmeldden bij De Katrol, impliceert niet alleen tevredenheid van de deelnemers, maar ook dat het De Katrol lukt om een laagdrempelige vorm van ondersteuning te zijn voor een doelgroep die bekend staat als lastig bereikbaar.

Bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek wat betreft de resultaten van de ondersteuning zijn onder andere dat intern begeleiders, studenten en ouders tijdens deelname van de kinderen aan De Katrol positieve effecten zien. Het gaat hier wat ouderfactoren betreft om de aspecten ‘betrokkenheid bij schoolwerkjes of – opdrachten’ en een positievere (opvoed)houding naar het kind’. Deze ouders besteden meer aandacht aan de (leer)ontwikkeling thuis (zij lezen bijvoorbeeld vaker voor of verrichten vaker samen met het kind schoolwerk) en zij doen dit op meer positieve wijze (zij geven bijvoorbeeld vaker complimentjes en minder vaak negatieve opmerkingen of straf). Tevens zijn positieve effecten waarneembaar op kindfactoren: op het gebied van inzet/motivatie/houding, zelfvertrouwen, welbevinden en leerprestaties.

De bevindingen uit onderzoek naar factoren die inspelen op studiesucces, en de meerwaarde die professionals en ouders zien in de ondersteuning, indiceren dat De Katrol bijdraagt aan a.) het verbeteren van de leercultuur thuis/de ouderbetrokkenheid bij de (leer)ontwikkeling van het kind en b.) aan de schoolprestaties of de (leer)ontwikkeling van kinderen.

³ De Katrol: effectiviteit van leer- en gezinsondersteuning thuis. Onderzoeksvorstel 2013-2016 L, Le Sage 2013

3. Charlois

In Charlois hebben wij aan **118 gezinnen** leer- en gezinsondersteuning aan huis aangeboden.

Van het aantal deelnemers betrof het 20 maal een eenouder gezin en twee maal een pleeggezin.

In deze gezinnen waren in totaal 307 kinderen onder de 18 jaar. Er zijn **129 kinderen uit de groepen 3 en 4** die mee hebben gedaan met De Katrol.

In totaal hebben er **216 kinderen geprofiteerd van de geboden ondersteuning**, doordat zij actief mee hebben gedaan met de leerondersteuning aan huis.

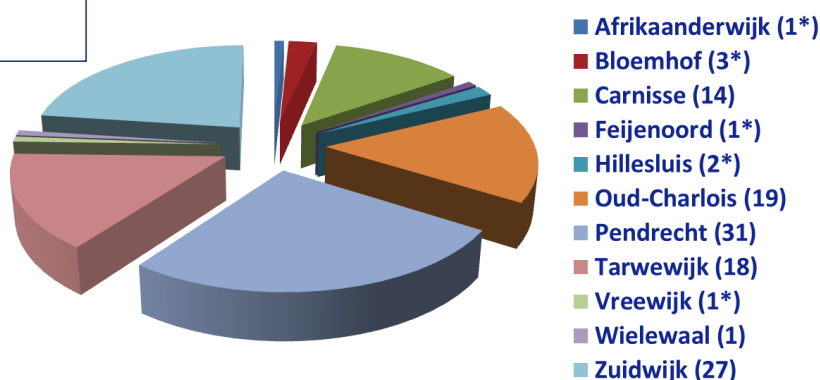
Afkortingen:

IB = intern begeleider basisschool
 *= doorverwezen vanuit scholen in Charlois, maar wonend in Feijenoord

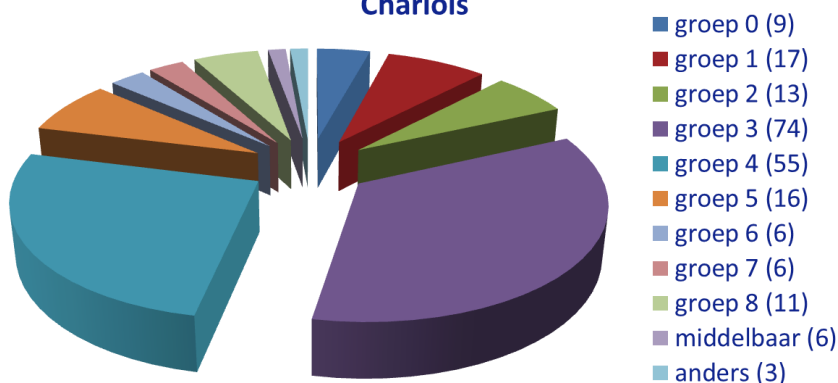
Of doorverwezen vanuit scholen in Feijenoord, maar wonend in Charlois

Via de volgende scholen	Aantal	Doorverwijzing
BS Cosmicus	1	IB
CBS Beatrixschool	15	IB
Christophoor	7	IB
De Klaver Carnisse	16	14 IB, 2 zelfmelders
Ibn-i-sina	1	zelfmelder
Petrus Datheen school	1	IB
Steven Stermerding	4	IB
Theresiaschool	1	Zelfmelder
OBS Bloemhof	1	Bureau Jeugdzorg
OBS Charlois	13	IB
OBS De Globe	8	IB
OBS De Toermalijn	17	IB
OBS Over de Slinge	4	IB
OBS Nelson Mandela	1	IB
OBS 't Landje	1	Zelfmelder
OSBS De Kameleon	1	wijkteam

Wijken waar de kinderen wonen

Charlois

Figuur 1: actieve deelnemers leerondersteuning

4. Feijenoord

In Feijenoord hebben wij aan **20 gezinnen** leer- en gezinsondersteuning aan huis aangeboden. Van het aantal deelnemers betrof het vier maal een eenouder gezin. In deze gezinnen waren in totaal 58 kinderen onder de 18 jaar.

Er zijn **23 kinderen uit de groepen 3 en 4** die mee hebben gedaan met De Katrol. In totaal hebben er **33 kinderen geprofiteerd van de geboden ondersteuning**, doordat zij actief mee hebben gedaan met de leerondersteuning aan huis.

Bij onze Speel-o-theek Leuk Leren 010 hebben zich **15 gezinnen ingeschreven voor lidmaatschap**. En de meesten komen om de twee weken langs voor nieuw spelmateriaal. De Speelothek kon rekenen op de steun van **twee vrijwilligers uit de buurt**.

Afkortingen:

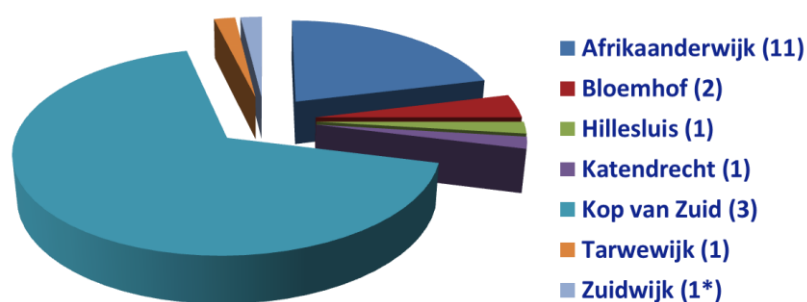
IB = intern begeleider basisschool

psz= peuter speelzaal

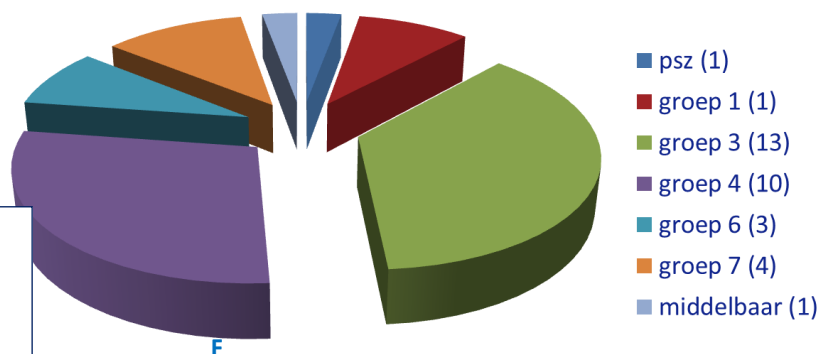
* = doorverwezen door school uit Feijenoord maar wonend in Charlois

Via de volgende scholen	Aantal	Doorverwijzing
OBS Blijvliet	1	IB
OBS De Pijler	3	IB
OBS De Schalm	1	IB
OBS De Toermalijn	1	IB
OBS De Wissel	1	IB
OBS Nelson Mandela	13	IB

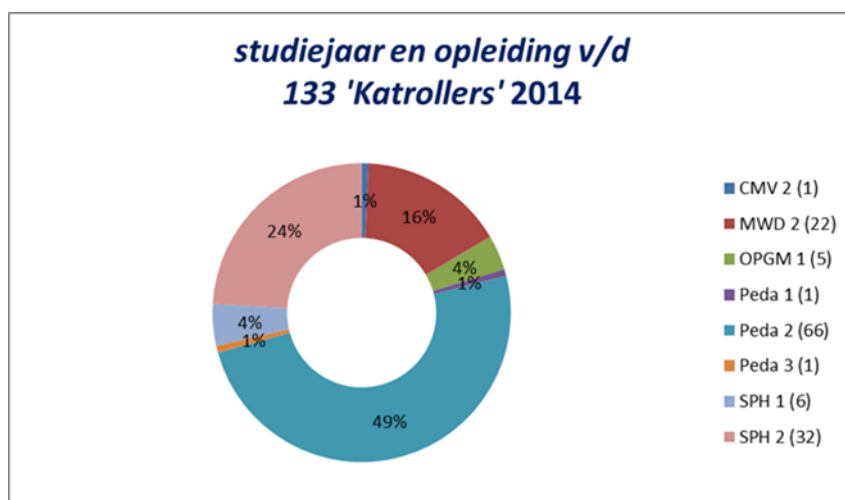
wijken waar de kinderen wonen

Feijenoord

Figuur 2: actieve deelnemers leerondersteuning

Figuur 3: aantallen deelnemende studenten

Gezinsondersteuning

De Katrol werkt integraal omdat wij niet alleen aandacht hebben voor het leren op zich, maar ook voor de context (materieel en sociaal) van het kind en zijn gezin. De Katrol ziet de geboden leerondersteuning niet los van de gezinsondersteuning, omdat de leefomgeving van de kinderen voorwaardenscheppend is voor het leren van de jonge kinderen. De Katrol kent een brede methodiek, maar doordat elk kind en elk gezin anders zijn, laat deze werkwijze veel ruimte voor maatwerk. De methodische onderbouwing en de uitgangspunten zijn beschreven en uitgegeven in boekvorm⁴. De ondersteuning van de ouders kent twee methodische ijkpunten. Ten eerste de empowerment gedachte, ondersteuning bieden aan zelfregulerende vermogens van het gezin en activering van het sociale netwerk. Ten tweede de presentiebenadering, waarbij het gaat om niet-directief en op wederzijds vertrouwen gebaseerd handelen van het gezin. De leer- en gezinsondersteuning is er niet op gericht om zaken over te nemen van de ouders of van het kind, maar juist om hen weer in staat te stellen zelf de verantwoordelijkheid voor de leercultuur thuis op zich te nemen. De eigen kracht van de ouder(s) wordt aangeboord, aangesproken en gemobiliseerd en waar nodig ondersteund of door middel van warme overdracht doorverwezen naar de reguliere hulpverlening.

Resultaten

Wij zien dat betere schoolresultaten en succeservaringen op school het zelfbeeld en het zelfvertrouwen van de ouders doen toenemen, wat dan weer de relatie met het kind ten goede komt. Dankzij de relationele opbouw van de teamleden is het mogelijk om aandacht aan te besteden aan opvoedondersteuning en vinger aan de pols te houden bij eventuele overdracht of doorverwijzing. Het 'traject' van de leer- en gezinsondersteuning houdt een aantal evaluatiemomenten in, waarbij de voortgang besproken wordt met de ouders. De ankerfiguren hebben ten minste vijf gesprekken met de ouders, wanneer er meer vraag of behoefte naar is vinden er meer gesprekken plaats. In 2014 hebben wij **bij 63 gezinnen (47%) extra ondersteuning geboden**. Deze vragen gingen o.a. over belonen en straffen, agressieproblemen en time out, faalangst, pestgedrag, voeding, slaapproblemen, schoolkeuzes, mogelijkheden voor een taal cursus, rouwverwerking, vrijwilligerswerk en vrijetijdsbesteding. Maar ook het informeren van ouders over opvoedingsondersteuning, logopedie, de bibliotheek, onze speeltheek, stages, vrijetijdsbesteding en vrijwilligerswerk in de buurt.

Doorverwijzingen

- ⚓ Centrum Jeugd en Gezin (3x)
- ⚓ Voorleesexpress (2x)
- ⚓ Thuis Op Straat (3x)
- ⚓ School Maatschappelijk Werk (2x)
- ⚓ Huisarts (doorverwijzing Kinderpsycholoog)
- ⚓ Ondersteuning urgentieverklaring woning (1x)
- ⚓ Ondersteunend gesprek met ouder en school (3x)
- ⚓ LOV (5x)
- ⚓ DOCK Buurtbemiddeling (2x)
- ⚓ Wijkteam (2x)
- ⚓ Sociaal juridische dienstverlening (2x)
- ⚓ Kinderfaculteit (6x)
- ⚓ PIT010 (1x)
- ⚓ Huiswerkklass (3x)
- ⚓ Rotterdamse Munt (1x)

⁴ Markey, J-P. (2009). Van kansarm naar kansrijk! Studie- en opvoedingsondersteuning aan huis bij kinderen uit kwetsbare gezinnen. Antwerpen/Apeldoorn: Garant

5. En verder

RET Aardig Onderweg Award

Dit jaar hebben wij onze collega voorgedragen als kandidate voor de RET Aardig Onderweg Award (AOA). De AOA is een prijs van € 10.000,- voor mensen die iets bijzonders doen, ontwikkelen of betekenen in de stadsregio Rotterdam en die hiermee al aardig onderweg zijn, maar nog wel een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Flori van der Touw (ankerfiguur Feijenoord) wilde graag de volgende stap maken en de Speel-o-theek openen voor kinderen en ouders uit de buurt. En zo dus nog meer kinderen laten spelen en spelend laten leren. Na diverse pitches en presentaties

deed Flori's initiatief mee in de categorie 'Voor de stad'. Er brak een uitdagende periode aan waarbij er vooral gezorgd moest worden voor bekendheid van het initiatief én voor stemmen. Want diegene die de meesten stemmen tijdens de award periode krijgt, is ook in de race voor de Publieksprijs. Flori kreeg veel media aandacht van lokale radiozenders en kranten, en ook onze studenten deden mee met de diverse PR campagnes in de stad. Het verloop van de award was bovendien te volgen op Rijnmond tv. De winnaar van de categorie 'Voor de stad' werd uiteindelijk Gert Jan Verboom, met zijn prachtige initiatief Rainbow City. Tijdens een spectaculaire award show in het Nieuwe Luxor, waarbij de RET alle genomineerden in het zonnetje zette, bleek dat Flori ook een nominatie had voor de Publieksprijs. Het was dus een spannende avond en via de telefoonlijnen konden de Rotterdammers stemmen op hun favoriet. Dat werd onze Flori van der Touw! Uit handen van onze burgemeester Aboutaleb ontving zij dé Publieksprijs 2014. Door het winnen van deze felbegeerde Publieksprijs van de RET Aardig Onderweg Award voor onze Speel-o-theek Leuk Leren 010 heeft het Rotterdamse publiek haar waardering gegeven aan De Katrol. En konden wij Flori en onze Speel-o-theek de droomstart geven die zij verdienen!

Samenwerking Hogeschool Rotterdam en InHolland

Sinds de oprichting van onze stichting heeft Hogeschool Rotterdam een belangrijke rol gespeeld als samenwerkingspartner. Vanaf 2007 zijn wij als convenantpartner verbonden aan het ISO (instituut sociale opleidingen) en kunnen wij een stage aanbod doen aan hun studenten. Ook de hogeschool InHolland is een samenwerkingspartner van De Katrol. Er zijn korte lijnen opgezet met de stagebegeleiders van beide instituten. Door deze samenwerking kunnen wij stagiaires werven en gezamenlijk de voortgang van de studenten bewaken en (bij)sturen, zodat zij de benodigde praktijkervaring op kunnen doen en hun toekomstige beroepscompetenties in het werkveld kunnen behalen. De samenwerking wordt jaarlijks geëvalueerd.

Enkele reacties:

Bij de start : *Moeilijkheden in rekenvaardigheid en laag zelfvertrouwen. Resultaat: Meer motivatie voor school, waardoor rekenen beter gaat. Beseft waarom school belangrijk is. Heeft meer zelfvertrouwen gekregen, vertrouwt meer op haarzelf, durft nu vragen te stellen in de klas.*

Reactie deelnemster, 9

jaar. *"Ik vond het heel leuk dat er een Katroljuf voor mij is gekomen en dat mijn broertje mee kon doen".*

Reactie ouder: "Ik merk

dat mijn kind veel meer motivatie heeft voor leren"
Stichting De Katrol

Wetenschappelijk onderzoek

Wij investeren in kwaliteit en dat blijven wij doen. Eerder kwaliteitsonderzoek⁵ heeft de effecten van ons programma zichtbaar gemaakt, op zowel kind- als ouder niveau. Het wetenschappelijke (vervolg)onderzoek naar de effecten van ons programma op lange termijn is gestart en in volle gang. Dit onafhankelijke onderzoek wordt uitgevoerd door Hogeschool Rotterdam en InHolland. Het onderzoek zal een antwoord geven op de volgende drie vragen:

- 1) *Wat is de bijdrage van De Katrol (op langere termijn) aan de leerwinst (schoolresultaten) en sociale gesteldheid van het kind?*
- 2) *Wat is de bijdrage van De Katrol op langere termijn aan de leercultuur thuis / de ouderbetrokkenheid bij de (leer)ontwikkeling van het kind: in hoeverre is er sprake van het realiseren van beoogde doelen?*
- 3) *Welke aspecten van ouderbetrokkenheid hangen samen met veranderingen in schoolresultaten van het kind?*

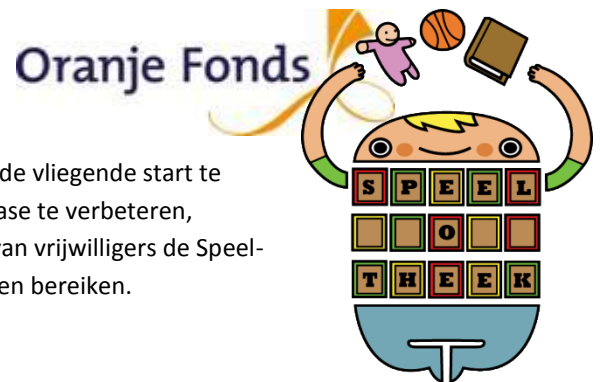
Dit jaar is er gestart met de dataverzameling van zowel de experimentele- als de controlegroep. De uitkomsten van dit onderzoek zullen in 2017 gepresenteerd en gepubliceerd worden⁶.

Samenwerking DOCK

Als onderaannemer voor Perceel 3 (talentontwikkeling) voor de aanbesteding van de deelgemeente Charlois werkt De Katrol samen met stichting DOCK Charlois. De samenwerking wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld. Ook dit jaar is deze positief bevonden door beide partijen en werd de samenwerking voortgezet.

Oranje Fonds steunt de Speel-o-theek

Naast de extra investeringen die wij hebben kunnen doen in en om de Speel-o-theek, bleek ook het Oranje Fonds de Speel-o-theek de vliegende start te gunnen die het verdient. De ondersteuning is bedoeld om de database te verbeteren, vrijwilligersbeleid uit te werken en op te zetten en om met behulp van vrijwilligers de Speel-o-theek te bemensen en zo nog meer kinderen uit de buurt te kunnen bereiken.

www.leukleren010.nl

Er is veel energie gegaan in de opzet en invoer van onze database in wording voor onze Speel-o-theek. Dankzij onze programmeur en webdesigner Cas Bloem hebben wij een start kunnen maken met de website van de Speel-o-theek. Hierop kun je al onze materialen terugvinden, plus hij wordt gebruikt als uitleensysteem. Kortom een logistiek backoffice systeem met mogelijkheden. Er is veel tijd gaan zitten in het verwerken, bestickeren en inruimen van de materialen. Zeker omdat deze per ontwikkelingsgebied uitgewerkt worden, en dus gericht door ouders en studenten ingezet kan worden op de gebieden waar de kinderen moeite mee hebben. Voor meer informatie bezoek onze nieuwe site www.leukleren010.nl.

Nieuw studentenpand Brede Hilledijk 78 en verbouwing

Door de ontwikkelingen rond de Speel-o-theek werd het zaak om ruimte te creëren. Vestia bood ons de mogelijkheid om in een pand in de buurt onze studentactiviteiten plaats te laten vinden om zo de ruime voorkant van ons pand te benutten voor onze spel- en leermaterialen. In de zomervakantie, wanneer de uitvoering van De Katrol stil licht, is er flink verbouwd in beide panden. Samen met Flori en vrijwilligers een kastenwand gebouwd en boekenkasten geplaatst, om de Speel-o-theek start klaar te krijgen. In het nieuwe pand werden twee vergaderruimtes gemaakt en een spelverwerkingsruimte. In de vergaderruimtes worden de tkm's (terugkommomenten van de studenten) gehouden voor groepen van 10 studenten en in de spelverwerkingsruimte is plaats gemaakt voor de verdere verwerking van nieuw en gedoneerd materiaal voordat het de Speel-o-theek in kan.

⁵ Le Sage L. 2010: Leerondersteuning thuis, kwaliteitsonderzoek 'De Katrol'

⁶ Le Sage L. 2013: De Katrol: effectiviteit van leer- en gezinsondersteuning thuis onderzoeksvoorstel 2013-2016

Opening Speel-o-theek Leuk Leren 010

Op 10-10 was het dan eindelijk zover. De Speel-o-theek Leuk Leren 010 werd feestelijk geopend. De heer Pedro Peters (directeur RET) was bij deze heugelijke dag aanwezig en eregast, want dankzij zijn RET Award konden wij de Speel-o-theek de vliegende start geven die het verdient. Er was een spelletjesmiddag georganiseerd op de Brede Hilledijk, van koekhapen tot

sjoelen en er werd door onze studenten geschminkt. De kinderen hadden samen met Jacqueline Rensen (winnares Aardig Onderweg Award 'voor het verschil' en medegenomineerde Publieksprijs) het Speelotheklied voorbereid en na de speeches van Flori en Pedro Peters werden er ballonnen opgelaten.

Campagneproject Kinderpostzegels Nederland

De Katrol heeft in ook in de landelijke media op de nodige aandacht kunnen rekenen. In 2014 is De Katrol het Nederlandse campagneproject geweest voor de Kinderpostzegelactie. Onze projectambassadeur Giovanni stond hierin centraal. Giovanni mocht uiteindelijk aan zijn held André Kuipers het eerste velletje kinderpostzegels uitreiken. Daarnaast waren moeder en de student Charlene, die destijds de ondersteuning verzorgde, uitgenodigd bij Koffietijd en Hart van Nederland. Met als thema 'laat kinderen leren' hebben 4500 basisscholen kennisgemaakt met onze werkwijze en dit heeft voor landelijke bekendheid gezorgd.

Deskundigheidsbevordering

In samenwerking met het Feuerstein Centrum Nederland (FCN) een training op maat verzorgd ter verdieping van de Katrolmethodiek, en wel op het onderdeel van de Feuerstein-benadering. In een zestal trainingen, verzorgd door Katinka Hol (directeur FCN), leerde het team het herkennen, begrijpen en toepassen van de mediaticriteria en mediatie van de cognitieve functies. De training 'mediëren kun je leren' werd door het team als zeer nuttig en leerzaam ervaren. Deze hernieuwde inzichten zullen zowel de kinderen in de gezinnen als de studenten ten goede komen. De samenwerking met het FCN is sinds de start van De Katrol Rotterdam tot stand gekomen en het FCN heeft eerder gastlessen aan onze studenten gegeven in eerdere jaren. Wij hopen onze waardevolle samenwerking nog jaren in stand te houden en wij zijn dankbaar voor het geleverde maatwerk van het FCN, als wel voor de gift die wij hebben ontvangen om deze extra investering in team en uitvoering te kunnen maken.

Internationale tweedaagse

Ook dit jaar hebben onze teamleden deelgenomen aan de tweedaagse van De Katrol. Op deze jaarlijkse meeting komen alle Katrolwerkers bij elkaar om kennis en ervaringen te delen en trainingen te volgen. Dit jaar was er een spreker die ons 'vorming' gaf over kansarmoede. De tweedaagse wordt gebruikt ter bevordering van deskundigheid en door het team als waardevol ervaren.

Enkele reacties van onze studenten:

"Ik zag dat ... zelfvertrouwen heeft gekregen. Ik zag ook dat binnen het gezin een structurele positieve ontwikkeling en haar cijfers zijn omhoog gegaan."

Wat heb je geleerd?

"Dat ouders graag hun kinderen helpen, maar vaak niet weten hoe zij dit aan moeten pakken."

Veranderingen in het gezin?

"Ja, ik denk dat ik een bijdrage heb geleverd aan de leercultuur. Nu zijn moeder en oma bewuster van hun gedrag en weten zij op welke manier zij kunnen helpen bij het leren. Ik heb een rustige leeromgeving kunnen creëren en heb ze gemotiveerd om ook naar de positieve kanten te kijken."

6. Vooruitblik 2015

Wij zijn gelukkig met de voortzetting van onze opdracht voor de gebieden Charlois en Feijenoord. In Feijenoord wordt onze inzet voortgezet, dankzij een subsidie vanuit het gebied. In Feijenoord zullen wij 20 trajecten leer- en gezinsondersteuning blijven verzorgen. In Charlois wordt onze samenwerking met DOCK ook in 2015 voortgezet. Door een korting in de subsidie hebben wij echter maatregelen moeten treffen en onze dienstverlening terug moeten schroeven, van 120 gezinnen naar 106 gezinnen. Dit heeft ook gevolgen voor onze personele bezetting. De gevraagde 126 trajecten (waarbij de studenten, gedurende 20 weken, twee keer in de week thuis komen) zullen wij verzorgen met 4 teamleden. Bestaande samenwerkingen worden voortgezet en verstevigd. Samen zullen wij het verschil blijven maken in 2015.

De eerste dataverzameling van ons wetenschappelijk onderzoek is in het nieuwe jaar afgerond. Omdat wij zicht willen krijgen op de lange termijn effecten van ons programma zullen de onderzoekers zich bezig blijven houden met de follow-ups en de dataverzamelingen vanuit de leerlingvolgsystemen van de verschillende scholen die meewerken aan het onderzoek. Naar alle waarschijnlijkheid zullen er de eerste tussentijdse rapportages en bevindingen beschreven worden, op de uitkomsten op korte termijn (tijdens en vlak na de leerondersteuning). Het onderzoek zal nog twee jaren in beslag nemen voordat wij samen met de hogescholen een presentatie zullen geven over de uitkomsten. Werk in uitvoering dus, voor de komende jaren.

Er staan grote plannen voor de Speelothek op stapel. Dankzij een gift van Elsevier Cares kunnen wij een verdere investering maken in de website en database van de Speel-o-theek. Maar ook de aanschaf van nieuwe materialen. Daarnaast blijven wij onze studenten benutten voor de verwerking van al de gedoneerde spullen die wij ontvangen van netwerk, organisaties en ouders uit de buurt.

Wij willen investeren in de leefbaarheid van de wijk. Dus ook onze buitengevel en onze straat nemen wij daarin mee. Ook zullen wij met behulp van vrijwilligers de openingstijden verruimen, zodat wij vaker open zijn dan alleen op woensdagmiddag. Wij gaan starten met mbo stagiaires, die in samenwerking met vrijwilligers en ouders uit de buurt zullen zorgen voor meer activiteiten, zoals voorleesmiddagen en dergelijke. Ook faciliteren wij de voorrondes van het NK stoepranden en mogelijk leveren wij de kampioenen aan voor de finale op 1-7-2015 in Museumpark?

Ons beleid in de komende jaren blijft afhankelijk van de (politieke) keuzes die gemaakt gaan worden. 2015 is een tussenjaar waarbij subsidies hernieuwd toegekend gaan worden door middel van nieuwe aanbestedingen. Er is, en blijft, onduidelijkheid over welke koers de gemeente Rotterdam zal varen in het kader van verschillende transities en verdere bezuinigingsmaatregelen die nog getroffen moeten - en zullen - gaan worden in 2016.

Kortom 2015 belooft een spannend jaar te worden, met de komst van het NRJ (nieuwe Rotterdamse jeugdinstelling), het ROB 3 (Rotterdamse Onderwijsbeleid) en het NRW (nieuw Rotterdams Welzijn) en daarnaast de nieuwe aanbestedingen op welzijn voor Rotterdam. Wij zullen ons hierbij presenteren als belangrijke en veelzijdige partner op het vlak van preventie en kansrijkere, veiligere en zelfredzamere Rotterdammers. Halverwege het jaar hier onze nodige aandacht naar uit gaan en ligt dus de nadruk op lobbyen, aansluiten en verzilveren van de nieuwe kansen die er liggen met oog op de nieuwe aanbesteding.

2015 belooft weer een uitdagend, spannend, leerzaam en kansrijk jaar te worden.

7. Begroting en realisatie 2014

							
Begroting 2014 De Katrol						Realisatie	
Uitgaven				€	269.850	€	289.039
Personeelskosten					237.670		247.446
	* 3,5 fte ankerfiguur	179.725,00					
	* reis- en onkosten	3.375,00					
	* coördinatie 0,5	27.285,00					
	* ontwikkeling 0,5	27.285,00					
Huisvestingskosten					12.616		15.615
Organisatiekosten					12.299		12.656
Activiteitenkosten					1.800		3.629
Deskundigheidsbevordering					2.385		7.020
Reserveringen					3.080		3.866
							-1.193
Inkomsten				€	266.000	€	291.849
Aanbesteding Charlois/stichting DOCK					200.000		200.000
deelgemeente Feijenoord					34.000		34.000
Fondsen							
	* Rabobank Rotterdam Fonds aangevraagd				15.000		-
	* Sint Laurens Fonds				10.000		10.000
	* Fonds DBL				5.000		5.000
	* Stichting Snickers De Bruijn				2.000		2.000
	N.N.				-		15.500
	Oranje Fonds				-		15.000
	RET AOA				-		10.000
	rente				-		349

8. Toelichting realisatie

Inkomsten

Aanvankelijk hadden wij minder inkomsten begroot dan te zien in de bijgevoegde begroting 2014. Het Oranje Fonds, een gift en de Publieksprijs van de RET Aardig Onderweg Award maakte een extra investering mogelijk.

Uitgaven

Personeelskosten

Deze liggen veel hoger dan begroot. Doordat wij een investering hebben kunnen maken door de uren op te schalen van een ankerfiguur voor de duur van een half jaar van 0,5 fte naar 0,75 fte en zo één dag per week extra te investeren in de opzet en ontwikkeling van de Speel-o-theek. In totaal hebben wij dit jaar gewerkt met 4,6 fte in plaats van 4,5 fte. Ook is er een vrijwilligersvergoeding uitgekeerd.

Huisvestingskosten

Deze zijn hoger uitgevallen dan begroot. Doordat wij een extra pand tot onze beschikking hadden.

Organisatiekosten

Deze zijn vrijwel gelijk gebleven aan de oorspronkelijke begroting.

Activiteitskosten

Deze zijn hoger dan oorspronkelijk begroot. Er is een investering gedaan voor de opening van de Speel-o-theek. Hier hebben wij materialen geleend voor de uitvoering van onze spelletjesmiddag, en ballonnen, taart, en diverse materialen zoals glazen en kopjes. Ook hebben wij geïnvesteerd in vakliteratuur, door onder ander nieuwe methodiekboeken van De Katrol aan te schaffen voor onze studenten.

Deskundigheidsbevordering

Hierop hebben wij een extra investering kunnen maken. Door de training over de Feuersteinbenadering te realiseren. Verder zijn er supervisies gegeven voor het team vanuit het Kor Schippers Trainingscentrum vanuit de presentiebenadering. En heeft het team om de zes weken teamintervisie met een externe van P I B.

Reservering onvoorzien

Ook deze post is hoger uitgevallen dan begroot. Er is geïnvesteerd in een inbraakbeveiligingssysteem in de Speel-o-theek, er is een kast wand gerealiseerd in de Speel-o-theek en het nieuwe pand daar zijn vloeren gelegd en deuren geplaatst. De Speel-o-theekramen zijn professioneel behangen met onze beiden logo's. En De Katrol is in het gelukkige bezit van een bakfiets, om gedoneerd spel- en leesmateriaal bij donateurs op te halen of om weg te brengen.

Dit jaar sluiten wij de boeken met een kleine plus van € 1.033,- . Dit zal opgenomen worden in de algemene reserve van de stichting.

Deze realisatie is goedgekeurd door het bestuur en onderzocht door een onafhankelijke accountant.

In het collegejaar 2013-2014 hebben er 64 studenten een Katrol certificaat ontvangen, en dus hun stage bij De Katrol met goed gevolg afgesloten.

De Katrol wil bij deze al haar partners bedanken voor het tot stand komen van deze resultaten en de prettige samenwerking in 2014.